

Jaarplan en begroting Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Werkjaar 2014

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Jaarplan 2014	4
2.1	Resultaatsgebied 1: Het aanbieden van informatie, documentatie en advies	4
2.1.1	Pijler coördinatie EVV.....	4
2.1.2	Tijdschema resultaatsgebied 1	6
2.2	Resultaatsgebied 2: Het ontwikkelen van methodieken en materialen	8
2.2.1	Pijler implementatiestrategieën	8
2.2.2	Pijler registratie	10
2.2.3	Tijdschema resultaatsgebied 2	10
2.3	Resultaatsgebied 3: Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen.....	11
2.3.1	Pijler implementatiestrategieën	11
2.3.2	Pijler vorming en deskundigheidsbevordering	13
2.3.3	Tijdschema resultaatsgebied 3	15
2.4	Partners	18
2.4.1	Partners samenwerkingsverband	18
2.4.2	Partners thuiszorg - en woonzorgcentra	18
2.4.3	Tijdslijn partners	18
3	Begroting 2014	19
3.1	Voorlopige stand van zaken 2013	19
3.1.1	Loonkost	19
3.1.2	Honoraria	19
3.1.3	Werkingskosten	19
3.1.4	Investeringskosten	19
3.1.5	Geschat totale reserve werkjaar 2013.....	20
3.2	Geplande uitgaven in 2014	20
3.2.1	Personeelskosten	20
3.2.2	Werkingskosten activiteiten	21
3.2.3	Investeringskosten (=R1&2).....	22
3.3	Totale vaste begroting	22
3.4	Totale variabele begroting (R3).....	23

3.4.1	Stand van zaken 2013	23
3.4.2	Geplande uitgaven in 2014.....	23
4	Evaluatie-indicatoren en instrumenten 2014	24
4.1	Resultaatsgebied 1: het aanbieden van informatie, documentatie en advies: ..	24
4.2	Resultaatsgebied 2: het ontwikkelen van methodieken en materialen:	25
4.3	Resultaatsgebied 3: het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen:.....	26
5	Bijlage: Rolverdeling EVV & VIGeZ voor WvdV en BOEBS...	Error! Bookmark not defined.

1 Inleiding

Het jaarplan van het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie (EVV) wordt opgedeeld volgens de 3 resultaatsgebieden, zoals weergegeven in de beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen".

Deze 3 resultaatsgebieden worden omschreven als:

1. Het aanbieden van informatie, documentatie en advies;
2. Het ontwikkelen van methodieken en materialen die, wat effectiviteit betreft, wetenschappelijk onderbouwd zijn;
3. Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen, met begrip van deskundigheidsbevordering.

Na het jaarplan wordt de begroting (zie **3**) en de evaluatie-indicatoren (zie **4**) voor het werkjaar 2014 weergegeven.

2 Jaarplan 2014

2.1 Resultaatsgebied 1: Het aanbieden van informatie, documentatie en advies

Dit resultaatsgebied richt zich voornamelijk naar volgende doelgroepen:

- De algemene bevolking waaronder de ouderen en hun omgeving;
- Welzijns- en gezondheidswerkers in de thuissetting en woonzorgcentra;
- Universiteiten en hogescholen;
- Media.

Dit eerste resultaatsgebied omvat volgende activiteiten:

- Inventariseren, uitwisselen, adviseren en informeren m.b.t. wetenschappelijk gefundeerde en praktijkrelevante informatie en documentatie;
- Verlenen van adviezen;
- Aanbieden van wetenschappelijk gefundeerde informatie en documentatie;
- Op vraag van de Vlaamse overheid deelnemen aan werkgroepen en vergaderingen.

Specifiek voor het werkjaar 2014 worden volgende acties gepland m.b.t. resultaatsgebied 1:

2.1.1 Pijler coördinatie EVV

2.1.1.1 Thema website

De website www.valpreventie.be biedt een overzicht van datgene wat, op basis van de best beschikbare wetenschappelijke evidentie, effectief is in het voorkomen van valincidenten, aangevuld met de nodige klinische expertise van het EVV en zijn partners. Het EVV promoot, in samenwerking met haar externe partners, de website ter verspreiding van gratis praktijkrelevante informatie m.b.t. val- en fractuurpreventie. Deze website wordt om de 4 maanden systematisch aangevuld en geüpdatet. Jaarlijks voert het EVV een diepgaande update van de website uit. Hierbij wordt de website pagina per pagina overlopen en nagegaan op inhoud, wetenschappelijke onderbouwing, actualiteit en gebruiksvriendelijkheid.

Daarnaast wordt er in 2014 aandacht besteed aan de verdere optimalisatie van de website. In het kader van de WvdV (zie 2.3.1.1) wordt in april de website expliciet gepromoot ter verspreiding van gratis praktijkrelevante informatie en sensibilisering van de algemene bevolking, professionelen en organisaties in de welzijns- en gezondheidszorg in Vlaanderen m.b.t. val- en fractuurpreventie. Ook doorheen het jaar zal de website kenbaar gemaakt worden via antwoorden op helpdeskvragen, artikels in magazines voor ouderen, ... Eveneens wordt publiciteit gemaakt voor de website via deelname aan beurzen en congressen (vb. Wintermeeting, ...).

2.1.1.2 Thema nieuwsbrief

Het EVV streeft er naar om twee maal per jaar de elektronische VALNieuwsbrief te verspreiden naar al haar partners en contacten. Het doel van deze nieuwsbrief is

Vlaanderen te informeren m.b.t. de stand van zaken van de realisaties vanuit het EVV. Er wordt gestreefd om elke nieuwsbrief invulling te geven volgens volgende structuur:

- Woordje van de voorzitter: prof. Milisen
- Activiteiten: o.a. Week van de Valpreventie, pilootproject "implementatie praktijkrichtlijn valpreventie in de Vlaamse woonzorgcentra", georganiseerde congressen, ...
- Onderzoek: samenvatting van interessant recent onderzoek, eventueel gekaderd i.f.v. de centrale focus van de WvdV
- Aan het woord: hierbij wordt een expert (inhouds- of ervaringsdeskundige) aan het woord gelaten
- Varia: promotie van nieuwe EVV-publicaties, activiteiten van belangrijke partners (o.a. VIGeZ)
- Agenda: melding van interessante symposia, promotie komende editie WvdV, ...
- Contact: contactgegevens EVV

2.1.1.3 Thema helpdesk / FAQ

De helpdeskfunctie van het EVV wordt onderhouden. De helpdesk kan zowel via de website als via het algemeen e-mailadres bereikt worden. Het aanbieden van informatie, documentatie en advies op vraag gebeurt in de eerste plaats aan de hand van een lijst van standaardvragen (Frequently Asked Questions – [FAQ](#)). In het geval dat de lijst geen afdoend antwoord biedt, kan de vragende partij via de helpdesk een persoonlijke vraag richten tot het EVV. Er wordt tijdig, afhankelijk van de dringendheid van de vraag en ten laatste na 30 werkdagen, een gericht antwoord geboden. Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen zullen, naast de partnerorganisaties, ook de referentiepersonen actief betrokken worden. In december 2014 zal de administratie (tijdig antwoord bieden; type van gestelde vragen, ...) van de helpdesk gecontroleerd worden. Dit gekoppeld aan de jaarlijkse evaluatie en update van de FAQ's op de website.

2.1.1.4 Thema algemene communicatie en media

Ook doorheen het jaar zal het EVV en zijn werking kenbaar gemaakt worden via algemene communicatie en media waaronder bijvoorbeeld artikels in magazines voor ouderen, publiciteit via deelname aan beurzen, ...

Daarnaast verleent het EVV aan de Vlaamse overheid adviezen, gebaseerd op eigen en internationaal onderzoek, met betrekking tot val- en fractuurpreventie.

2.1.1.5 Thema externe deelname

- **Deelname aan nationale en internationale congressen, symposia of beurzen** zoals bvb. de jaarlijkse wintermeeting, EUGMS meeting, AGS meeting (minimum 2 per jaar).
- **Publicaties** in Nederlandstalige en internationale tijdschriften.
- **Klankbordgroep 'Sport en Gezondheid voor Senioren in Vlaanderen'**: aan het EVV werd deelname aan de klankbordgroep gevraagd in kader van Werkpakket 5 binnen het onderzoeksproject 'Sport en Gezondheid voor Senioren in Vlaanderen' (onder leiding van Prof. Christophe Delecluse en Prof. Filip Boen van de KU Leuven)

n.a.v. het Steunpunt Sport (<http://www.steunpuntsport.be>). De doelstellingen van WP5 zijn

- het nagaan van de lange termijn effecten van verschillende bewegingsprogramma's,
- het meten van het huidig fysiek activiteitsniveau van ouderen met bijzondere aandacht voor de meest zwakken en
- het ontwikkelen van nieuwe bewegingsprogramma's voor specifieke groepen van ouderen.

Binnen elk werkpakket wordt een klankbordgroep voorgesteld. Klankbordgroepen zijn de overlegstructuren waarin op het niveau van elk werkpakket overleg gebeurt met een aantal specifieke experts uit het veld. Bedoeling is van over het geplande onderzoek, de gehanteerde methodiek, de onderzoekspopulatie, voorbeelden van goede of minder goede praktijk, etc. van gedachten te wisselen. Elk van deze klankbordgroepen heeft een eigen vergaderfrequentie in functie van wat opportuun is voor het specifieke werkpakket.

- **POW-project KHLim;** Het EVV zetelt in de stuurgroep van KHLim PWO-project 'Ontwikkeling en evaluatie van een activeringsprotocol ter preventie van immobiliteit en functionele achteruitgang bij gehospitaliseerde ouderen'. Dit project is van start gegaan in september 2013 en loopt voor twee jaar.
- **FallRisk project** (Sociaal en context gebaseerde multi-sensor valdetectie system). Op vraag van de projectpromotoren en iMinds vzw zetelt het EVV als expert in de gebruikerscommissie van dit project. De concrete doelen van dit project zijn:
 - ICT-gebaseerde preventieopvolging mogelijk maken:
 - Automatiseren van de controle op het naleven van valpreventie-advies (bv. het gebruik van loophulpmiddelen, fysieke oefeningen)
 - Linken van de ADL-patronen (Activiteiten Dagelijks Leven) – gemeten via slimme technologie thuis - en veranderingen in die patronen die kunnen wijzen op een verhoogd risico op vallen (bv. meer toiletbezoek 's nachts)
 - Vroege meldingen met contextuele informatie om proactieve follow-up te ondersteunen
 - Valdetectie-oplossingen verbeteren:
 - Minder fout-positieve en fout-negatieve meldingen door een multisensor aanpak.
 - Gebruiksvriendelijke en niet-stigmatiserende oplossingen die naleving door gebruikers verhogen.
 - Het bijstandsproces versterken:
 - Ondersteunen van een dynamische en optimale selectie van de meest geschikte (in)formele zorgverlener op de tijd en de plaats van nood.
 - Automatische voorziening van relevante contextuele informatie bij alarm.

2.1.2 Tijdschema resultaatgebied 1

- Januari 2014:
 - o Algemeen onderhoud en update website.
- Februari – mei 2014:

- Optimalisatie website.
- April 2014:
 - Informatieverstrekking en sensibilisering gericht naar de algemene bevolking, professionelen en organisaties in de welzijns- en gezondheidszorg in Vlaanderen m.b.t. val- en fractuurpreventie via de WvdV (zie ook 2.3.1.1).
 - Gekoppeld aan de WvdV wordt de website expliciet gepromoot ter verspreiding van gratis praktijkrelevante informatie.
- Mei – Juni 2014:
 - Ontwikkeling en verspreiding elektronische nieuwsbrief.
 - Algemeen onderhoud en update website.
- Juli-augustus 2014:
 - Diepgaande update van de website.
- November 2014:
 - Algemeen onderhoud en update website.
 - Ontwikkeling en verspreiding elektronische nieuwsbrief.
- December 2014:
 - Jaarlijkse evaluatie helpdesk gekoppeld aan update FAQ's website.
- Januari-december 2014: Continue opdracht:
 - Promoten website.
 - Helpdeskfunctie i.f.v. vraag onderhouden.

2.2 Resultaatsgebied 2: Het ontwikkelen van methodieken en materialen

Dit tweede resultaatsgebied richt zich voornamelijk naar volgende doelgroepen:

- De algemene bevolking waaronder de ouderen en hun omgeving;
- Intermediairen;
- Welzijns- en gezondheidswerkers in de thuissetting en woonzorgcentra.

Het resultaatsgebied "ontwikkelen van methodieken en materialen" omvat volgende activiteiten:

- Detecteren van de noden aan methodieken en materialen;
- O.b.v. gedetecteerde noden of op vraag van de Vlaamse overheid ontwikkelen van methodieken en materialen;
- Evalueren en bijsturen van ontwikkelde methodieken en materialen, m.i.v. de praktijkrichtlijnen, a.h.v. resultaten uit evaluatieonderzoek of relevante wetenschappelijke inzichten en ervaring uit praktijk.

Specifiek voor het werkjaar 2014 worden volgende acties gepland m.b.t. resultaatsgebied 2:

2.2.1 Pijler implementatiestrategieën

2.2.1.1 Thema implementatie praktijkrichtlijnen val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Het EVV verzamelt jaarlijks de relevante wetenschappelijke literatuur omtrent val- en fractuurpreventie in zowel de thuissetting als de residentiële setting. Wanneer op basis van de beschikbare wetenschappelijke literatuur blijkt dat belangrijke wijzigingen binnen de praktijkrichtlijnen noodzakelijk zijn, worden deze afgestemd en/of herzien in overeenstemming met de meest recente wetenschappelijke evidentie. Specifiek voor het werkjaar 2014 plant het EVV een update van de praktijkrichtlijn; 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen, Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen'.

Praktijkinstrument huisarts voor implementatie van de praktijkrichtlijn

In het voorjaar 2014 start Domus Medica met de integratie van het praktijkinstrument val- en fractuurpreventie - met als doel het implementeren van de praktijkrichtlijn 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen, Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen' bij huisartsen in de Gezondheidsgids en de train-the-trainer in de praktijk, waarbij de referentiepersonen (zie ook 2.3.2.1) vorming (zullen) geven over de praktijkrichtlijn op de LOK's. Het EVV zal hierbij inhoudelijke ondersteuning bieden bij het ontwikkelen van het LOKpakket en bij de integratie ervan in de Gezondheidsgids. Domus Medica heeft de leiding over dit thema en het EVV ondersteunt en geeft feedback op de inhoud m.b.t. valpreventie.

Thema 'Medicatie'

Tijdens het werkjaar 2013 werd er een themagroep rond 'medicatie en vallen' opgericht, met het oog op het bevorderen van de implementatie van de praktijkrichtlijnen in thuis- en residentiële setting. Deze themagroep richt zich tijdens het werkjaar 2014 verder op

het uitwerken van een praktische en bruikbare tool (vb. een algoritme), dat in de eerste plaats gericht is naar huisartsen (zowel voor thuis als residentiële setting) en apothekers, maar eventueel ook multidisciplinair bruikbaar kan zijn.

2.2.1.2 Thema survey

Woonzorgcentra

Het EVV zal de survey, die als doel heeft na te gaan welke valpreventie maatregelen reeds worden gebruikt in Vlaamse woonzorgcentra en welke barrières en bevorderende factoren een invloed kunnen hebben op implementatie van de nieuwe praktijkrichtlijn in woonzorgcentra, afronden en de gegevens analyseren. Op basis hiervan kunnen in de volgende werkjaren de implementatiestrategieën worden bijgestuurd.

Thuissetting

Tijdens het werkjaar 2013 werden twee survey's afgewerkt, met name de survey waarin gepeild werd naar welke valpreventie maatregelen door gezondheidswerkers (artsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en verpleegkundigen) in de thuiszorg reeds worden toegepast en welke beïnvloedende factoren zij hierbij ondervinden, alsook de survey-bevraging met als doel de evaluatie van de bereidheid van ouderen, om adviezen met betrekking tot valpreventie op te volgen. De resultaten zullen worden gedissemineerd in Vlaanderen o.a. via de opleidingen van de referentiepersonen, symposia en via de website. Daarnaast worden op basis van de verkregen gegevens bijkomend specifieke acties ondernomen gekoppeld aan de mogelijke implicaties die de resultaten vanuit beide surveys mogelijk met zich meebrengen in het kader van implementatie van val- en fractuurpreventie in Vlaanderen.

2.2.1.3 ProFouND

Vanuit [ProFouND](#) (Prevention of Falls Network for Dissemination) werd de vraag gesteld door prof. Dawn Skelton (Professor of Ageing and Health, Institute of Allied Health Research, Glasgow Caledonian University) en prof. Chris Todd (Professor of Primary Care & Community Health and Director of Research, School of Nursing, Midwifery & Social Work, University of Manchester) om mee te werken aan de vertaling van volgende bestaande oefenprogramma's

1. Chair-based Home Exercise Programme: <http://www.laterlifetraining.co.uk/wp-content/uploads/2011/05/Chair-Based-Home-Exercise-Programme.pdf>
2. Otago Strength & Balance Home Exercise Programme: <http://www.laterlifetraining.co.uk/wp-content/uploads/2011/05/Otago-Home-Exercise-Programme.pdf>
3. Postural Stability Strength & Balance Home Exercise Programme: <http://www.laterlifetraining.co.uk/wp-content/uploads/2011/05/PSSB-Home-Exercise-Programme.pdf>

Gezien het EVV in kader van de Week van de Valpreventie 2013 reeds werk maakte van de vertaling van het Otago Exercise Programme (zie http://www.valpreventie.be/Portals/Valpreventie/Documenten/WvdV/2013_EVV_Specifiek-oefenpakket_valpreventie.pdf), heeft het EVV haar medewerking toegezegd, en zullen bijkomend ook nog de 2 andere booklets vertaald worden van Engels naar Nederlands.

Hiervoor zal het EVV haar krachten bundelen met collega's in Nederland, verbonden aan 'Veiligheid.nl', gezien ook zij zich hiervoor engageerden.

2.2.1.4 Symposium Val- en fractuurpreventie

De besluiten uit het symposium 'Implementatie val- en fractuurpreventie bij ouderen' die betrekking hebben op de werking van het EVV zullen meegenomen worden in de toekomstige werking en de doelstellingen van het EVV.'

2.2.2 Pijler registratie

Thema HIS

In 2013 werkte het EVV samen met het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) aan de Gezondheidsenquête of HIS (Health Interview Survey) registratie. Voor het huidige werkjaar wordt de opvolging van de data-verzameling van de Belgische Gezondheidsenquête gepland. De conclusies die hieruit volgen zullen later worden geïntegreerd in het beleid van het EVV.

2.2.3 Tijdschema resultaatsgebied 2

- Januari – maart 2014:
 - o Integratie praktijkinstrument voor huisartsen in de Gezondheidsgids.
- Januari - mei 2014:
 - o Afronden survey in woonzorgcentra.
 - o Op basis van resultaten survey thuissetting, formuleren van conclusies en implicaties naar praktijk.
- Juni - september 2014:
 - o Analyse en resultaten survey in woonzorgcentra.
- Augustus 2014 - december 2014:
 - o Literatuurupdate praktijkrichtlijnen val- en fractuurpreventie Vlaanderen.
- November - december 2014:
 - o Op basis van resultaten survey in woonzorgcentra, formuleren van conclusies en implicaties naar praktijk.
- Januari – december 2014: Continue opdracht:
 - o Uitwerken van een praktische en bruikbare tool rond medicatie.
 - o Opvolgen vorderingen Belgische Gezondheidsenquête.

2.3 Resultaatsgebied 3: Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen

Dit derde resultaatsgebied richt zich voornamelijk naar volgende doelgroepen:

- Intermediaren;
- Welzijns- en gezondheidswerkers in de thuissetting en in woonzorgcentra;
- Referentiepersonen;
- Logo's & SEL's.

Het resultaatsgebied "ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen" omvat volgende activiteiten:

- Bevorderen van de kennis over bestaan en inhoud van methodieken en materialen;
- Voorzien in gepaste vormingen hieromtrent;
- Opleiden en ondersteunen van referentiepersonen valpreventie Vlaanderen (RP);
- Reguleren van de capaciteit van de RP i.f.v. reële noden werkveld;
- Voorzien in ondersteuningsaanbod t.a.v. de Logo's i.f.v. disseminatie methodieken en materialen.

Specifiek voor het werkjaar 2014 worden volgende acties gepland m.b.t. resultaatsgebied 3:

2.3.1 Pijler implementatiestrategieën

2.3.1.1 Thema Week van de valpreventie (WvdV) en BOEBS

Week van de Valpreventie

Van 21 tot 27 april 2014 zal de derde editie van de Vlaamse Week van de Valpreventie (WvdV) plaatsvinden. De doelstelling is dat iedereen die in contact komt met 65-plussers zich bewust is van het belang van val- en fractuurpreventie in kader van de valproblematiek bij vitale en gezonde thuiswonende ouderen en ouderen in woonzorgcentra. De doelgroep van de WvdV zijn voornamelijk de algemene bevolking (specifiek: 65-plussers en hun omgeving), maar ook mantelzorgers en professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra zoals; huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, ...

Voor de WvdV 2014 werd er beslist om als focus opnieuw te kiezen voor één van de belangrijkste risicofactoren voor een valincident, nl. stoornissen in evenwicht, spierkracht en mobiliteit. Om een positieve boodschap te geven wordt de focus omschreven als het voordeel van 'beweging' op het vermijden van valincidenten, onder de slogan 'Dans je leven lang!'.

Net zoals in voorgaande edities van de WvdV zullen er ook tijdens dit jaar verschillende methodieken worden gebruikt om de focus 'beweging' in de kijker te zetten. Deze methodieken zijn o.a. verschillende activiteiten zoals bijvoorbeeld het 'Dans je leven lang' pakket, de gezondheids- of knelpuntenwandeling in de buurt, groepsgymnastiek, de valbus, het valpreventieparcours, de valquiz, veiligheidsbingo, ... en verschillende materialen waaronder folders, affiches, banners, checklist voor een veilige huisinrichting, filmpjes, persartikels, etc.

Het uitwerken van de WvdV gebeurt in samenwerking met de themagroep "WvdV & BOEBS" waaraan o.a. vertegenwoordigers van het EVV, het VIGeZ, de Logo's en SEL's deelnemen. Vanuit het EVV zal er aan de Logo's, SEL's, partnerorganisaties en externe partners in Vlaanderen een engagement worden gevraagd om tijdens de WvdV rond val- en fractuurpreventie te werken en dit onder de aandacht te plaatsen. De Logo's zullen gevraagd worden om alle lokale partners te stimuleren om rond val- en fractuurpreventie te werken. Logo's worden gestimuleerd om een samenwerking aan te gaan naar valprevenie in de eigen regio. (zie ook 2.3.1.2) Dit zal o.a. worden besproken op overlegmomenten van de thema- en projectgroep WvdV.

De WvdV zal in mei-juli 2014 worden geëvalueerd. Er zal een online bevraging gebeuren van alle partners die hun steentje bijgedragen hebben. Vragen richten zich o.a. naar de duidelijkheid van de inhoud van het gebruikte materiaal, de positieve aspecten van de WvdV, voorstellen tot verbetering, de verspreiding van het campagnemateriaal, e.a. Er zal ook opnieuw een evaluatierapport worden uitgeschreven voor de optimalisatie van de volgende edities van de WvdV.

Vanaf augustus 2014 zal er gestart worden met de voorbereidingen van de WvdV 2015.

BOEBS

Het EVV biedt verdere ondersteuning aan VIGeZ t.a.v. BOEBS, dat in september 2013 een hernieuwde start kreeg. BOEBS is een ondersteuningsmiddel om de praktijkrichtlijn: 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen, Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen' te implementeren in Vlaamse gemeenten en lokale besturen. Voornamelijk het pakket "Algemene gezondheidspromotie met focus op valpreventie" wordt door BOEBS verspreid/gepromoot doorheen gans Vlaanderen.

Taakafspraken tussen VIGeZ en EVV werden in bijlage toegevoegd.

2.3.1.2 Thema draaiboek zorgpad valpreventie voor thuiswonende ouderen

Het EVV heeft in samenwerking met zijn partners een draaiboek zorgpad valpreventie bij thuiswonende ouderen ontwikkeld. Het draaiboek zorgpad is een handleiding voor het opstellen van een lokaal zorgpad. Welzijns- en gezondheidszorgorganisaties kunnen dit draaiboek gebruiken om een zorgpad rond val- en fractuurpreventie uit te werken in de eigen regio. Het EVV informeert, faciliteert en biedt ondersteuning in de mate van het mogelijke bij lokale zorgpaden die werden/worden opgestart in Vlaanderen.

Verder dient vanuit het EVV bekeken te worden hoe het draaiboek zorgpad nog meer zijn weg kan vinden in het werkveld. Het draaiboek is momenteel vrij uitgebreid: het EVV kijkt na hoe dit korter en overzichtelijker kan. Hierbij wordt gedacht om in overleg met SEL's te bekijken in welke mate zij een meer actieve rol kunnen opnemen ter ondersteuning van de toepassing van het draaiboek zorgpad valpreventie in de eigen regio (dit naar aanleiding van de rondzendbrief verstuurd door minister Vandeurzen).

2.3.1.3 Thema implementatieplan woonzorgcentra: pilootproject

In 2013 werd gestart met de uitwerking van een implementatieplan voor de praktijkrichtlijn valpreventie in de Vlaamse woonzorgcentra. Dit implementatieplan zal

tijdens het voorjaar 2014 gefinaliseerd worden na afstemming met alle partners en aan de hand van de resultaten van de survey in woonzorgcentra. Nadien zal een pilootproject opgestart worden met een 5-tal woonzorgcentra in een nog af te bakenen regio in Vlaanderen om dit implementatieplan te toetsen. Dit pilootproject zal gedurende 1 jaar (2014-2015) de haalbaarheid en effectiviteit van de implementatie van de praktijkrichtlijn nagaan.

2.3.1.4 Thema 'Medicatie'

Samen met Domus Medica wordt gekeken in welke mate het uitgewerkt medicatietool kan worden geïntegreerd samen met het praktijkinstrument val- en fractuurpreventie (zie 2.2.1.1)

2.3.1.5 Thema externe deelname

Net zoals de voorbije jaren zal het EVV zich engageren bij de ondersteuning van projecten rond val- en fractuurpreventie in Vlaanderen. Er zal – in functie van de personele mogelijkheden van het EVV - meegewerkt worden met externe organisaties en initiatieven om valpreventie in de kijker te stellen en te promoten. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn:

- **Commitment EIP-AHA** (European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing), het EVV neemt sinds 2012 deel aan de actiegroep "Personalised Health Management starting with a Falls Prevention Initiative" en zal dit tijdens het werkjaar 2014 blijvend opvolgen.
- **EBMPracticeNet** heeft als doel de toegankelijkheid van EBM-informatie te bevorderen voor alle zorgverleners (zie www.ebmpracticenet.be). Het EVV bekijkt de integratie van haar praktijkrichtlijnen via deze online databank in samenspraak met de werkgroep "Ontwikkeling Richtlijnen Eerste Lijn" en EBMPracticeNet - België. Op deze manier beogen we *IT decision support* voor alle Vlaamse huisartsen en op termijn ook voor andere disciplines.

2.3.1.6 Thema CIRRO

De CIRRO databank wordt minstens jaarlijks up to date gehouden met het aanbod van het EVV. Bijkomend neem het EVV op vraag van het Vlaams Agentschap deel aan de benodigde overlegmomenten met o.a. het Vlaams Agentschap en andere partnerorganisaties voor de bespreking en optimalisatie van het systeem.

2.3.2 Pijler vorming en deskundigheidsbevordering

2.3.2.1 Thema Referentiepersonen (RP)

Het EVV beschikt momenteel over referentiepersonen (RP) valpreventie, die werkzaam zijn in de thuiszorg- en woonzorgcentra als huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut of verpleegkundige. Tijdens de voorbije werkjaren werden deze referentiepersonen opgeleid in verband met verschillende thema's rond valpreventie, zoals de praktijkrichtlijnen en het draaiboek zorgpad valpreventie. Gezondheidswerkers kunnen beroep doen op de referentiepersonen voor het geven van vormingen en adviesverlening rond inhoudelijke vragen betreffende valpreventie.

De referentiepersonen worden in 2014 geüpdatet in verband met de activiteiten van het EVV zoals de WvdV (zie 2.3.1.1), de survey (zie 2.2.1.2) e.a. Voor de referentiepersonen zullen interviews, alsook bijkomende opleidingen (waarop verschillende verdiepingsonderdelen aan bod zullen komen) georganiseerd worden. Bovendien worden de referentiepersonen, vanuit hun praktijkervaring, ingeschakeld voor het beantwoorden van de helpdeskvragen gericht aan het EVV. Het EVV ondersteunt de referentiepersonen bij het beantwoorden van helpdeskvragen die specifieke kennis vereisen. Daarnaast zal het EVV via de partnerorganisatie Domus Medica de referentiepersonen op de LOK's voorstellen in het kader van het thema "Praktijkinstrument huisarts voor implementatie van de praktijkrichtlijn".

De referentiepersonen zullen in de eigen regio nauwe contacten met beroepsgroepen ontwikkelen en onderhouden en zichzelf kenbaar maken in het kader van het activatiebeleid. Referentiepersonen geven in het kader van hun functie als referentiepersoon en om de samenwerking met het Logo in de eigen regio te bevorderen, een gratis overlegsessie en/of opleidingsmoment. Daarnaast stellen referentiepersonen een eigen jaarplan op in kader van het activeringsbeleid. Dit jaarplan omvat doelen die iedere referentiepersoon wil bereiken, gekoppeld aan geplande activiteiten en nadien een evaluatie en suggesties ter bijsturing.

Het EVV informeert, met behulp van haar externe partners, welzijns- en gezondheidszorgorganisaties over de mogelijkheden tot het volgen van vormingen en deelname aan activiteiten m.b.t. val- en fractuurpreventie in de thuiszorg.

Er wordt minimum 2 maal per jaar telefonisch contact opgenomen met elke referentiepersoon ter bespreking van tussentijdse vorderingen, problemen of bedenkingen.

De werking van de referentiepersonen zal worden geëvalueerd, en daar waar nodig worden bijgestuurd.

2.3.2.2 Thema Opleiding i.f.v. de doelgroep

Universiteiten en Hogescholen

Voor de bevordering van de implementatie en disseminatie van de praktijkrichtlijn onderhoudt het EVV zijn contacten met hogescholen en universiteiten in Vlaanderen, meer concreet de opleidingen tot huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut, verpleegkunde en zorgkundige - verzorgenden. In overleg zal bepaald worden op welke wijze de praktijkrichtlijnen m.b.t. valpreventie kunnen geïntegreerd en verankerd kunnen worden in het curriculum. Daarnaast zal er een nieuwe rondzendbrief worden verstuurd specifiek naar alle docenten geriatrie. Tevens zal aan Acco gevraagd worden de praktijkrichtlijnen actief te promoten aan Hogescholen en Universiteiten.

In het kader van de opleiding 'Master of Science in de Verpleeg- en Vroedkunde' wordt er vanuit het EVV in samenwerking met studenten en in kader van bepaalde opdrachten, alsook masterproeven, gewerkt rond het thema val- en fractuurpreventie. Concreet wordt er voor het werkjaar 2014 gewerkt rond:

- **Tai chi in Vlaanderen;** We zouden een survey-bevraging willen opstarten, gericht naar 'alle' tai chi-lesgevers/instructeurs in Vlaanderen, om een zicht te krijgen op wie er in Vlaanderen met Tai chi bezig is en in hoeverre de link met 'valpreventie' gelegd wordt, alsook met welke attitude en/of kennis de tai chi-leraren in Vlaanderen staan

t.o.v. Tai chi en valpreventie bij thuiswonende ouderen. Enkele aspecten die zeker in de bevraging aanwezig zullen zijn, zijn bvb.: enkele demografische gegevens tai chi-leraren; opleidingsachtergrond (opleiding tot tai chi-leraar?; inhoud opleiding?), omvang en demografische gegevens van leerlingen/groepen (incl. ouderen?), gebruikte Tai chi stijl, link met valpreventie, etc. In eerste instantie zullen we ons richten op de zoektocht naar de de verschillende tai chi-leraren in Vlaanderen. In tweede instantie zullen we ons richten op de ontwikkeling en validering van een vragenlijst, die dan kan worden gebruikt voor de survey-bevraging van (een steekproef) 'alle' Tai chi – leraren in Vlaanderen. Op basis van deze resultaten zouden we dan vanuit het EVV en in samenspraak met onze partners verder kunnen nadenken en plannen inzake het beleid rond valpreventie en Tai chi in Vlaanderen.

- **Toepassing van valpreventiemaatregelen door gezondheidswerkers in de thuiszorg;** Aan de hand van de gegevens verzameld d.m.v. de eerder vermelde survey-bevraging in de thuissetting (zie 2.2.1.2), richten een aantal studenten zich meer specifiek op de verdere verwerking van de gegevens. Zo beogen we in kader van hun masterproef op het nagaan van het effect van enkele potentieel beïnvloedende variabelen, zoals bvb. geslacht, aantal jaren ervaring, discipline, kennis van de praktijkrichtlijn, etc.

Poetshulp / Verzorgende / Maatschappelijk werkers /Familie / Mantelzorg

In 2008 werd een Vlaams vormingspakket 'valpreventie bij thuiswonende ouderen t.a.v. verzorgenden, zorgkundigen, poetshulp en maatschappelijk werkers' ontwikkeld door het EVV, het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ), Logo's en het Rode Kruis Vlaanderen. In september 2009 werden provinciale opleidingsmomenten voorzien door het VIGeZ en het Rode Kruis-Vlaanderen t.a.v. vrijwilligers van het Rode Kruis. Sindsdien kon de vorming 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen met verhoogd risico' aangevraagd worden via het Rode Kruis. Heden wordt vastgesteld dat de huidige poel van vrijwilligers van het Rode Kruis onvoldoende kan blijven tegemoet komen aan de steeds toenemende vraag vanuit Vlaanderen om opleidingen te voorzien aan bovenvermelde zorgverleners. Op 20/11/2012 werd een overleg gehouden tussen het Rode Kruis, het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en het EVV met betrekking tot bovenstaande problematiek. Er werd overeengekomen dat het Rode Kruis 1) een oproep lanceert tot nieuwe vrijwilligers 2) het pedagogisch-didactisch luik uitwerkt, 3) opleidingen die de vrijwilligers zullen aanbieden t.a.v. verzorgenden, zorgkundigen, poetshulp en maatschappelijk werkers in het werkveld coördineert, organiseert opvolgt en evalueert. Het EVV zal instaan voor 1) het opleiden van deze vrijwilligers, vertrekkende vanuit de best beschikbare wetenschappelijke evidentie over effectieve strategieën in het voorkomen van valincidenten bij thuiswonende ouderen, 2) het aanbieden van een wetenschappelijk onderbouwd vormingspakket dat de vrijwilligers dienen te gebruiken als didactisch materiaal. Het overleg met het Rode Kruis werd in het najaar van 2013 opgestart. Het opleidingsaanbod t.a.v. verzorgenden, zorgkundigen, poetshulp en maatschappelijk werkers zal in 2014 verder concreet vorm krijgen. Er wordt gestreefd om de vrijwilligers in februari op te leiden, opdat zij kunnen ingezet worden vanaf de WvdV 2014.

2.3.3 Tijdschema resultaatgebied 3

- Januari 2014:

- Registratie RP's verwerken.
- Januari – maart 2014:
 - De themagroep "WvdV en BOEBS" komt tweemaal samen om de implementatie van de praktijkrichtlijn "Valpreventie bij thuiswonende ouderen, praktijkrichtlijn voor Vlaanderen" verder uit te werken aan de hand van de uitwerking van de WvdV en BOEBS.
 - Heroproep en opstart inschrijvingen WvdV 2014.
 - Voorbereiden en uitwerken intervisies/opleidingen RP.
 - Voorbereiden en opleiden van vrijwilligers Rode Kruis in kader van vomringsaanbod t.a.v. verzorgenden, zorgkundigen, poetshulp en maatschappelijk werkers.
- Januari – april 2014:
 - Evaluatie en bespreking werking en beschikbaarheid RP.
 - Voorbereiding, uitwerking & organisatie WvdV 2014.
- Februari 2014:
 - RP stellen jaarplan op in kader van activeringsbeleid.
 - Eerste intervisiemoment RP.
- Maart 2014:
 - Herinnering WvdV 2014 verspreiden.
- April 2014:
 - WvdV 2014.
- Mei – juni 2014:
 - Evaluatie WvdV.
 - Telefonische contactname met RP.
- Juni 2014:
 - Datum WvdV 2015 online.
 - Finalisatie implementatieplan WZC.
- Juli - augustus 2014:
 - Minimaal jaarlijks CIRRO updaten.
- September 2014:
 - Start voorbereidingen WvdV 2015:
 - Tijdige aankondiging WvdV 2015 in overleg met Logo's en VIGeZ.
 - Nadenken beeld & PR WvdV 2015.
 - Materialen WvdV 2015 bespreken in themagroep.
 - Kosten materialen & financiering WvdV vastleggen.
 - Start pilootproject implementatie WZC.
 - Telefonische contactname met RP.
 - Nieuwe rondzendbrief versturen specifiek naar alle docenten geriatrie.
- Oktober 2014:
 - Opstart implementatieplan pilootproject woonzorgcentra.
 - WvdV 2015 zichtbaar aankondigen op de website.
- December 2014:
 - Tweede intervisie- en opleidingsmoment RP.
 - Vooraankondiging WvdV 2015.
- Januari – december 2014: Continue opdracht:
 - I.f.v. vraag: RP bieden vormingen en verlenen advies.
 - RP bieden ondersteuning bij helpdeskvragen.
 - Activatiebeleid RP.

- Implementatie draaiboek zorgpad valpreventie voor thuiswonende ouderen opvolgen.
- Verdere ondersteuning t.a.v. BOEBS.
- Contact hogescholen en universiteiten onderhouden.
- Promoten van valpreventie via externe deelname.
- Deelname aan congressen, symposia of beurzen (minimaal twee maal jaarlijks).

2.4 Partners

2.4.1 Partners samenwerkingsverband

Tijdens het werkjaar 2014 zal er tweemaal een "samenwerkingsverband overlegmoment" plaatsvinden. Daarnaast worden de partners van het samenwerkingsverband via mail of via andere themagroepen op de hoogte gehouden. Tijdens de samenwerkingsverband overlegmomenten komen volgende thema's aan bod: jaarrapport voorgaande werkjaar, stand van zaken huidig werkjaar, jaarplan en begroting volgend werkjaar.

2.4.2 Partners thuiszorg - en woonzorgcentra

Communicatie t.a.v. de partners uit de thuiszorg en woonzorgcentra zal gebeuren d.m.v. het 'EVV-partneroverleg' dat tweemaal per jaar zal plaats vinden. Tijdens dit overleg zal een stand van zaken gegeven worden m.b.t. de EVV-activiteiten en is inbreng mogelijk vanuit de verschillende partners. Daarnaast worden ook deze partners op de hoogte gehouden via mail of via andere themagroepen.

2.4.3 Tijdslijn partners

- Januari – maart 2014:
 - o Eerste samenwerkingsverbandoverleg.
 - o Eerste EVV-partneroverleg.
- November – december 2014:
 - o Tweede samenwerkingsverbandoverleg.
 - o Tweede EVV-partneroverleg.

3 Begroting 2014

Evenals het jaarplan 2014 werd ook de begroting 2014 opgesteld volgens de drie resultaatsgebieden van het EVV. Voor het opstellen van de begroting 2014 wordt ook rekening gehouden met het budget van het werkingsjaar 2013. Er wordt eerst een overzicht gegeven van de stand van zaken van 2013.

3.1 Voorlopige stand van zaken 2013¹

3.1.1 Loonkost

- Begroting:	113 099,1€
- Geschatte uitgave:	120 518,54€
- Geschatte reserve:	-7 419,44€

3.1.2 Honoraria

- Begroting:	3 945€
- Geschatte uitgave:	3 945€
- Geschatte reserve:	0€

3.1.3 Werkingskosten

- Begroting:	17 519€
- Geschatte uitgave:	22 610,62€
- Geschatte reserve:	-5 091,62€

3.1.4 Investeringskosten

- Begroting:	1 800€
- Geschatte uitgave:	1 783,68€
- Geschatte reserve:	16,32€

¹ Opm. Deze stand van zaken is opgemaakt op 15 oktober 2013. Details van de finale inkomsten en uitgaven van het werkjaar 2013 worden gegeven in het financieel jaarrapport 2013. Dit rapport zal ingediend worden ten laatste op 31 maart 2014.

3.1.5 Geschat totale reserve werkjaar 2013

(Geschatte reserve loonkost + geschatte reserve honoraria + geschatte reserve werkingkost + geschatte reserve investeringskosten) + reserves werkjaar 2012 ²	= GESCHAT TOTALE RESERVE
(-7 419,44€ + 0€ - 5 091,62€ + 16,32€ + 30 415,85€)	= 17 921,11€

3.2 Geplande uitgaven in 2014

3.2.1 Personeelskosten

3.2.1.1 Loonkost stafmedewerkers EVV

- Loonkost stafmedewerkers (1,7 FTE) voor 12 maanden: € 118 724,91

Subtotaal loonkost stafmedewerkers: € 118 724,91

3.2.1.2 Honoraria

- Themagroep "WvdV & BOEBS" (=R3) (4 vergaderingen): honoraria
3 experts: € 540
- Themagroep implementatieplan/pilootproject woonzorgcentra (=R3)
(2 vergadering, 2x feedback): honoraria 4 experts: € 720
- Themagroep medicatie (=R3) (2 vergaderingen, 2x feedback):
honoraria 4 experts: € 720
- Opleiding en intervisie referentiepersonen (2 vergaderingen):
honoraria 2 experts: € 180

Honoraria leden van het samenwerkingsverband EVV:

- Vergaderingen (=R1&2) (2 vergaderingen, 1x feedback): 10 leden
van het samenwerkingsverband EVV: € 1 350

Helpdesk:

- Honoraria experten (=R1&2): € 210

Subtotaal honoraria: € 3 720

² Dit omvat de totale reserves voor het werkjaar 2012, waaronder € 7 581,85 variabel budget. Deze € 7 581,85 zal in de volgende jaren worden ingezet voor de referentiepersonen valpreventie Vlaanderen.

3.2.2 Werkingskosten activiteiten

3.2.2.1 Resultaatsgebied 1: Het aanbieden van informatie, documentatie en advies

- Thema website & nieuwsbrief: www.valpreventie.be optimaliseren & kosten nieuwsbrief: € 2 000

Subtotaal werkingskosten resultaatsgebied 1: € 2 000

3.2.2.2 Resultaatsgebied 2: Het ontwikkelen van methodieken en materialen

- Thema implementatie PR: literatuurupdate & praktijktool huisartsen: € 1 000
- Thema survey woonzorgcentra: verspreiding vragenlijsten: € 4 066

Subtotaal werkingskosten resultaatsgebied 2: € 5 066

3.2.2.3 Resultaatsgebied 3: Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen

- Themagroep "WvdV³ & BOEBS" (4 vergaderingen): verplaatsingskosten experts: € 2 208
- Themagroep implementatieplan woonzorgcentra (2 vergadering): verplaatsingskosten experts & start pilootproject € 4 000
- Thema medicatie: themagroep (2 vergaderingen): verplaatsingskosten experts: € 828
- Opleiding en intervisie referentiepersonen: vormingspakket en verplaatsingskosten experts: € 560

Subtotaal werkingskosten resultaatsgebied 3: € 7 596

3.2.2.4 Algemene werkingskosten

- Bureaumateriaal, kopies en overige kosten: € 1 000
- Organisatie vergaderingen (10 vergaderingen, +/- 8 personen/vergadering, 4 € catering/persoon): € 384
- Aankoop literatuur via biomedische bibliotheek: € 600

³ Het budget voor de Week van de Valpreventie overschrijdt de gewone werkingkost van het EVV en hierover zal naar analogie van voorgaande jaren overleg gepleegd worden met het Vlaams Agentschap.

- Verplaatsingskosten stafmedewerkers, leden van het samenwerkingsverband EVV: € 4 490
- Andere: € 700

Subtotaal algemene werkingskosten: € 7 174

3.2.3 Investeringskosten (=R1&2)

- Portable computer stafmedewerker: 1 400 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 466,63
- Portable computer stafmedewerker: 1 400 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 466,63
- Portable computer referentiepersoon woonzorgcentra: 1 400 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 466,63
- Portable computer coördinator: 851 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 283,67
- 1 flatscreen stafmedewerker: 250 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 83,3
- 1 flatscreen referentiepersoon woonzorgcentra: 250 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 83,3
- Andere: € 200

Subtotaal investeringskosten: € 2 050,16

3.3 Totale vaste begroting

(Personeelskosten stafmedewerkers EVV + honoraria + werkingskosten R1 + werkingskosten R2 + werkingskosten R3 + algemene werkingskosten + investeringskosten) + 10% overhead⁴ = **TOTALE VASTE BEGROTING**

(118 724,91€ + 3 720€ + 2 000€ + 5 066€ + 7 596€ + 7 174€ + 2 050,16€) + 14 633,107€ = **€ 160 964,177**

⁴ Onder overhead wordt verstaan: de vergoeding voor de centrale beheerskosten en de algemene exploitatiekosten van de universiteit bij de uitvoering van haar opdrachten (onderwijs, onderzoek en dienstverlening). Dit omvat onder andere de huur van lokalen, de kosten van verwarming en verlichting, de kosten voor vergaderzalen, de kosten op niveau van de centrale diensten, schoonmaak, energievoorzieningen en parking.

3.4 Totale variabele begroting (R3)

3.4.1 Stand van zaken 2013

- Begroting:	€ 50 000
- Geschatte uitgave:	€ 50 000
- Geschatte reserve:	€ 0

3.4.2 Geplande uitgaven in 2014

Referentiepersonen valpreventie⁵: (= variabele subsidie bij R3)

- Referentiepersonen focus thuissetting	€ 25 000
- Referentiepersoon pilootproject woonzorgcentra	€ 25 000

TOTALE VARIABELE BEGROTING: € 50 000

⁵ Op deze variabele subsidie werd geen overhead gerekend. Voor meer toelichting: zie document "Meerjarenbeleidsplan en -begroting EVV 2012-2016".

4 Evaluatie-indicatoren en instrumenten 2014

De drie resultaatgebieden:

- Het aanbieden van informatie, documentatie en advies;
- Het ontwikkelen van methodieken en materialen die, wat effectiviteit betreft, wetenschappelijk onderbouwd zijn;
- Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen, met begrip van deskundigheidsbevordering

worden geëvalueerd op basis van een aantal evaluatiecriteria/indicatoren die hieronder worden beschreven. De evaluatiecriteria zijn gebaseerd op de evaluatiecriteria weergegeven in de oproep voor het sluiten van een beheersovereenkomst met een partnerorganisatie in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid; "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen".

4.1 Resultaatsgebied 1: het aanbieden van informatie, documentatie en advies:

- Evaluatiecriterium 1: de wetenschappelijke onderbouw van het aanbod van informatie, documentatie en advies
 - Indicator 1: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based praktijkrichtlijnen valpreventie voor thuiswonende ouderen en voor de woonzorgcentra.
- Evaluatiecriterium 2: de mate waarin het aanbod van informatie, documentatie en advies actueel is en tijdig gebeurt
 - Indicator 2: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is actueel (up-to-date) en indien mogelijk gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke literatuur.
 - Indicator 3: Advies op verzoek via de helpdesk gebeurt zo snel als mogelijk. Bij lange wachttijden (> 3 weken) wordt de persoon die de vraag stelde, ingelicht. (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes).
- Evaluatiecriterium 3: praktijkrelevantie van het aanbod van informatie, documentatie en advies
 - Indicator 4: Via verschillende kanalen (vb. evaluatie WvdV, survey thuissetting/woonzorgcentra, ...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit EVV afgecheckt aan de noden van het werkveld.
- Evaluatiecriterium 4: de mate waarin de inbreng in de Vlaamse werkgroepen en vergaderingen waarvoor de partnerorganisatie werd gevraagd door de Vlaamse overheid, wetenschappelijk onderbouwd, beleidsrelevant en resultaatgericht is
 - Indicator 5: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met relevante partners, die allen beschikken over eigen expertise.
 - Indicator 6: Het EVV baseert zich op de tot nu toe best beschikbare wetenschappelijke evidentie.
- Evaluatiecriterium 5: de mate waarin de informatie op de website volledig is en actueel wordt gehouden

- Indicator 4: Via verschillende kanalen (vb. evaluatie WvdV, ...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit EVV afgecheckt aan de noden van het werkveld.
- Indicator 6: Het EVV baseert zich op de tot nu toe best beschikbare wetenschappelijke evidentie.
- Evaluatiecriterium 6: de mate van samenwerking met relevante partners bij het aanbod van informatie, documentatie en advies
 - Indicator 7: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met alle relevante partners, zowel intern als extern. Elke relevante partner wordt ingelicht over de opdrachten en krijgt de gelegenheid om aan de opdrachten actief deel te nemen.
 - Indicator 8: Via verschillende kanalen (vb. evaluatie WvdV, ...) wordt de mate van samenwerking met relevante partners bij het aanbod van informatie, documentatie en advies afgecheckt aan de noden vanuit deze relevante partners.

4.2 Resultaatsgebied 2: het ontwikkelen van methodieken en materialen:

- Evaluatiecriterium 1: de wetenschappelijke onderbouw van methodieken en materialen
 - Indicator 5: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met relevante partners, die allen beschikken over eigen expertise.
 - Indicator 6: Het EVV baseert zich op de tot nu toe best beschikbare wetenschappelijke evidentie.
- Evaluatiecriterium 2: de praktijkrelevantie van methodieken en materialen
 - Indicator 9: Het EVV houdt bij de ontwikkeling van methodieken en materialen rekening met de praktijkrelevantie. M.a.w. het EVV detecteert via eigen onderzoek en internationale onderzoeksbevindingen de nood aan bijkomende strategieën in kader van val- en fractuurpreventie.
 - Indicator 10: Via verschillende kanalen (vb. survey thuissetting/woonzorgcentra, ...) worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld.
- Evaluatiecriterium 3: de gebruiksvriendelijkheid van methodieken en materialen
 - Indicator 7: Het EVV evalueert de gebruiksvriendelijkheid van methodieken en materialen.
- Evaluatiecriterium 4: de toegankelijkheid van methodieken en materialen
 - Indicator 9: Het EVV beoordeelt de website m.b.t. tijdigheid en actualisatiegraad, toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen en resultaatsgerichtheid.
- Evaluatiecriterium 5: de duurzaamheid van methodieken en materialen
 - Indicator 10: Via verschillende kanalen (vb. survey woonzorgcentra, ...) worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld.
- Evaluatiecriterium 6: de mate waarin evaluatie van de ontwikkelde methodieken en materialen voorzien wordt
 - Indicator 6: Het EVV baseert zich op de tot nu toe best beschikbare wetenschappelijke evidentie.

- Indicator 9: Het EVV beoordeelt de website m.b.t. tijdigheid en actualisatiegraad, toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen en resultaatsgerichtheid.
- Evaluatiecriterium 7: de mate waarin de ontwikkelde methodieken en materialen up-to-date gehouden worden
 - Indicator 2: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is actueel (up-to-date) en indien mogelijk gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke literatuur.
 - Indicator 9: Het EVV beoordeelt de website m.b.t. tijdigheid en actualisatiegraad, toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen en resultaatsgerichtheid.
 - Indicator 10: Via verschillende kanalen (vb. survey woonzorgcentra, ...) worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld.
- Evaluatiecriterium 8: de mate van samenwerking met relevante partners bij de ontwikkeling van methodieken en materialen
 - Indicator 11: Via verschillende kanalen wordt de mate van samenwerking met relevante partners bij het ontwikkelen van methodieken en materialen afgecheckt aan de noden vanuit deze relevante partners.
- Evaluatiecriterium 9: de mate waarin universiteiten en experts betrokken worden bij het formuleren, evalueren en actualiseren van praktijkrichtlijnen
 - Indicator 5: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met relevante partners, die allen beschikken over eigen expertise.
 - Indicator 12: Zowel in uitwerking van methodieken en materialen rond de praktijkrichtlijn "Valpreventie bij thuiswonende ouderen, praktijkrichtlijn in Vlaanderen" als rond de "Praktijkrichtlijn valpreventie woonzorgcentra in Vlaanderen" worden alle disciplines betrokken die kunnen bijdragen aan valpreventie bij ouderen in deze specifieke setting.

4.3 Resultaatsgebied 3: het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen:

- Evaluatiecriterium 1: de planmatigheid bij de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
 - Indicator 13: De ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen gebeurt planmatig.
- Evaluatiecriterium 2: de beschikbaarheid van methodieken en materialen voor de doelgroep
 - Indicator 9: Het EVV beoordeelt de website m.b.t. tijdigheid en actualisatiegraad, toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen en resultaatsgerichtheid.
 - Indicator 10: Via verschillende kanalen worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld.
 - Indicator 14: De taal van de methodieken en materialen wordt aangepast aan de doelgroep.
- Evaluatiecriterium 3: de bekendheid van methodieken en materialen bij de doelgroep
 - Indicator 11: Methodieken en materialen vanuit het EVV voor de ondersteuning van implementatie rond valpreventie in Vlaanderen wordt via

- verschillende kanalen (WvdV, partners beheersovereenkomst, beroepsverenigingen, ...) bekendgemaakt bij de doelgroep.
- Evaluatiecriterium 4: de deelnamegraad door de doelgroep aan initiatieven ter ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
 - Indicator 5: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met relevante partners, die allen beschikken over eigen expertise.
 - Evaluatiecriterium 5: de tevredenheid van de doelgroep over de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
 - Indicator 15: Cursisten zijn tevreden over de vorming die ze volgden. Dit wordt per vorming geëvalueerd op basis van standaard evaluatieformulieren.
 - Evaluatiecriterium 6: de mate van samenwerking met relevante partners bij de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
 - Indicator 5: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met relevante partners, die allen beschikken over eigen expertise.
 - Indicator 16: Via verschillende kanalen wordt de mate van samenwerking met relevante partners bij het ondersteunen van implementatie van methodieken en materialen afgecheckt aan de noden vanuit deze relevante partners.
 - Evaluatiecriterium 7: de mate waarin methodieken en materialen worden gebruikt door de doelgroep
 - Indicator 9: Het EVV beoordeelt de website m.b.t. tijdigheid en actualisatiegraad, toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen en resultaatsgerichtheid.
 - Indicator 17: Zorgverstrekkers maken gebruik van de website en de helpdesk.
 - Indicator 18: Referentiepersonen werken actief mee aan het beantwoorden van helpdeskvragen.
 - Indicator 19: Het EVV evalueert de methodiek van de praktijkrichtlijn in de woonzorgcentra via een surveybevraging en stuurt bij waar nodig.
 - Evaluatiecriterium 8: de mate waarin de inbreng van referentiepersonen gevraagd en gevolgd wordt bij het aanbieden van opleiding en ondersteuning
 - Indicator 20: Organisaties bepalen zelf hoeveel inschrijvingen er op vormingen moeten zijn die gegeven worden door de referentiepersonen. De organisatie moet de referentiepersoon steeds kunnen vergoeden.
 - Indicator 21: Het EVV organiseert intervisie- en opleidingsmomenten waar er geluisterd wordt naar de bekommernissen van de referentiepersonen. Hierop tracht het EVV in te spelen.
 - Evaluatiecriterium 9: de tevredenheid van de referentiepersonen over de opleiding en ondersteuning die zij ontvangen
 - Indicator 22: Referentiepersonen zijn tevreden over de vorming die ze volgden. (Er gebeurt een evaluatie per vorming).
 - Evaluatiecriterium 10: de mate waarin objectieve criteria gehanteerd worden om de capaciteit aan referentiepersonen te reguleren
 - Indicator 23: Het EVV evalueert de werking van de referentiepersonen en daar waar nodig zal worden bijgestuurd.
 - Evaluatiecriterium 11: de mate waarin een ondersteuningsaanbod voor Logo's uitgewerkt is volgens de vorm zoals bepaald door het agentschap
 - Indicator 24: De CIRRO databank wordt up to date gehouden met het aanbod van het EVV.

Rolverdeling EVV & VIGeZ & Logo's voor WvdV en BOEBS

Taken EVV

Essentie uit beheersovereenkomst:
EVV is expertisecentrum voor thema val- en fractuurpreventie bij ouderen

Resultaatgebieden en wat daar onder valt:

1° het aanbod van informatie, documentatie en advies, namelijk:

- Verschaffen van wetenschappelijke thematische expertise of theoretische achtergrond naar valpreventie bij ouderen.
- Input en lokaal inhoudelijke helpdesk voor vragen bij de praktijkrichtlijn valpreventie.

2° de ontwikkeling van methodieken en materialen die, wat effectiviteit betreft, wetenschappelijk onderbouwd worden, namelijk:

- Week van de valpreventie conceptueel uitwerken en uitvoeren. Dit omvat onder meer:
 - o Opstellen agendapunten, voorbereiden en voorzitten Themagroep WvdV (uitzetten krijtlijnen en ontwikkeling conceptuele kader WvdV met afgevaardigden Logo's, VIGeZ, EVV, SEL's en VA)
- Opstellen agendapunten, voorbereiden en voorzitten Projectgroep WvdV (praktische uitwerking en terugkoppeling WvdV en BOEBS met logomedewerkers valpreventie en afgevaardigden EVV en VIGeZ)
 - o Beantwoorden van vragen van de Logo's m.b.t. Week van de valpreventie
 - o Evaluatie van de Week van de Valpreventie.
 - o Algemene eindverantwoordelijkheid van de Week van de Valpreventie –
 - o 'Dans je leven lang':
 - Uitwerking van de communicatiematerialen verzorgen (ondersteuning van de implementatie en materialen)
 - Verschaffen van wetenschappelijke thematische expertise rond dansen om de risico's op vallen te verkleinen.
 - Vragen vanuit de Logo's betreffende wetenschappelijke expertise rond vallen en valpreventie.
 - o WvdV 2015: zie jaarplan EVV
- Eventuele ontwikkeling van nieuwe of aanpassing van bestaande methodieken, zoals 'Dans je leven lang'
- BOEBS: check of de ondersteuningsmiddelen van VIGeZ voldoende passen binnen de praktijkrichtlijnen

3° de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen, met inbegrip van deskundigheidsbevordering. Namelijk:

- Uitwerken en uitvoeren van een stappenplan om het gebruik van de richtlijnen in bepaalde settings te stimuleren

- Eventuele aanpassingen van en controlebewaking op de praktijkrichtlijn valpreventie zodat de implementatie bevorderd wordt.
- Herziening van het gehele vast vormingsaanbod valpreventie Vlaanderen
- Organisatie van vormingen door referentiepersonen over de praktijkrichtlijn naar professionele doelgroepen: EVV staat in om via de referentiepersonen de professionelen uit de gezondheidszorg (huisartsen, kinesisten, verpleegkundigen, ergotherapeuten..) te vormen en te ondersteunen
- Inhoudelijk opvolgen van vormingen door derden (bv. Rode Kruis of anderen dan Logo's en VIGeZ) over de praktijkrichtlijn naar de directe omgeving van de oudere (bv. mantelzorgers, poets hulp, poetsvermaat (poets hulp, verzorgenden en maatschappelijk werkers)
- De communicatie tussen de SELs en de referentiepersonen stimuleren en opvolgen
- Een implementatieplan opmaken
- Het opvolgen van de afsprakennota's tussen de SELs en de Logo's.
- Een Vlaams netwerk opbouwen ten behoeve van valpreventie.

Taken VIGeZ

Essentie uit convenant, gespecificeerd in jaarplan:

- VIGeZ is expertisecentrum voor ongevallenpreventie in privésfeer, maar in jaarplannen verengd naar BOEBS ombuigen naar ondersteuningsmiddel in kader van promotie en implementatie van praktijkrichtlijnen
- VIGeZ is expertisecentrum voor benaderen van bepaalde settings (lokale gemeenschappen) en doelgroepen (bv. senioren)
- VIGeZ is ondersteuner van Logo's voor alle gezondheidsdoelstellingen

Resultaatgebieden en wat daar onder valt:

1° het aanbod van informatie, documentatie en advies, namelijk:

- Vraaggestuurd advies aan EVV over inzetten van Logo's voor disseminatie.
- Vraag gestuurd advies aan het EVV voor door hen ontwikkelde materialen en methodieken (bv valquiz, vorming Rode Kruis, Activiteitenpiramide, WvdV 2015) over
 - o Benaderen bepaalde leefstijl thema's (bv voeding, beweging, slaap) en thema algemene gezondheidspromotie
 - o Benaderen bepaalde settings (bv lokale gemeenschappen)
 - o Benaderen bepaalde doelgroepen (bv senioren)
- Geen thematisch advies inzake thema valpreventie

2° de ontwikkeling van methodieken, namelijk:

- BOEBS materialen updaten (kant-en klare materialen, handleidingen, PPT) →
 - o BOEBS website: Inhoudelijke aanpassingen en toevoegen van concrete good practice voorbeelden van BOEBS gemeenten, die we in samenwerking met Logo praktische uitwerking's opsporen. Het EVV geeft feedback op de voorgestelde initiatieven gebaseerd op hun expertise inzake valpreventie. Pas daarna worden ze toegevoegd op de website.

3° De ondersteuning van de implementatie, namelijk:

- Projectgroep WvdV: doorgeven agenda BOEBS gedeelte (stand van zaken)

- Themagroep Ongevallenpreventie: 2x/jaar (VIGeZ + Logo medewerkers thema valpreventie): organiseren, agenda doorsturen, voorzitten en verslag maken. De is een overleg op strategisch niveau.
- Projectgroep BOEBS (VIGeZ + Logo medewerkers thema valpreventie). organiseren, agenda doorsturen, voorzitten en verslag maken. Dit is een overleg op operationeel niveau met de Logo's waar we het BOEBS opvolgen.
- Ondersteuning Logo's als ze met ondersteuningsmiddel BOEBS aan de slag gaan
- Individueel begeleiden van Logo's indien moeilijkheden om gemeenten te engageren om een BOEBS gemeente te worden.
- Beantwoorden van vragen van de Logo's mbt BOEBS
- Promotie van de week van de valpreventie via loginfo, vigezine en website

4° evaluatie van interventies

- Evaluatie BOEBS eerste golf (sept 2013-sept 2014)

5° vorming en deskundigheidsbevordering

- Vorming aan Logo's in kader van disseminatie BOEBS
- Organiseren van o praktische uitwerking pleidingsdagen voor lokale BOEBS trekker en Logo medewerkers (2 in 2014)
- Organiseren van intervisie voor lokale BOEBS trekkers en Logo medewerkers (streefdoel 5 in 2014)

Taken Logo's

Opdracht Logo uit BVR, gespecificeerd in 3 actiefocussen, type disseminatie: bekendmaken van de praktijkrichtlijn(en) valpreventie bij het netwerk in afstemming met het SEL. De vormingen door de referentiepersonen valpreventie promoten bij het netwerk in afstemming met het SEL. Opbouwen en onderhouden van een netwerk rond het thema valpreventie.

Hieronder valt:

- Dissemineren BOEBS met als uiteindelijk doel de praktijkrichtlijnen en de werking van de referentiepersonen te promoten (doelstelling: 45 BOEBS gemeenten)
- Dissemineren van de WvdV en andere toekomstige door EVV aangeleverde ondersteuningsmiddelen met als uiteindelijk doel de praktijkrichtlijnen en de werking van de referentiepersonen te promoten.
- Signaleren lokale BOEBS noden, good practice voorbeelden, problemen met BOEBS materialen
- Meewerken aan de BOEBS evaluatie
- Adviseren en meewerken bij de ontwikkeling van vormingen
- Adviseren en meewerken bij de ontwikkeling van methodieken